

Inovatívne finančné nástroje

V budúcom programovom období môžu významnou mierou prispieť k čo najvyššej a najefektívnejšej absorpcii finančných prostriedkov poskytovaných z rozpočtu EÚ tzv. inovatívne finančné nástroje (financial engineering), ktoré boli predstavené na ministerskom seminári „Reforma kohéznej politiky: dve významné iniciatívy“ dňa 11. 10. 2005. Ide o nasledovné iniciatívy:

JEREMIE (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises) je nová iniciatíva EK, EIB, EIF a EBRD zameraná na podporu prístupu k finančným prostriedkom pre malé a stredné podniky, najmä pre oblasť vedy a výskumu, podpory naplňovania cieľov Lisabonskej stratégie a podpory transferu technológií a inovácií v rámci operačných programov štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu. Dohodu by uzatvárali ČŠ, EK a EIB Group, pričom by sa vytvorili špeciálne účty, ktoré by boli kofinancované z operačných programov a spravovala by ich EIB Group. Prostredníctvom iniciatívy JEREMIE sa bude poskytovať technická asistencia pri vybudovaní potrebných náležitostí na využívanie rizikového kapitálu, záručných schém, zvýhodnených úverov a iných inovatívnych nástrojov zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu.

JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions) je program technickej asistencie Európskej komisie (EK) v spolupráci s Európskou bankou pre obnovu a rozvoj (EBRD) a Európskou investičnou bankou (EIB). Ide o dodatočný nástroj technickej asistencie pre prípravu veľkých projektov (v životnom prostredí projekty cez 25 mil. EUR a v doprave projekty nad 50 mil. EUR). Základnou náplňou JASPERS bude pomoc predovšetkým krajinám prijímajúcim pomoc z ERDF a KF pri príprave veľkých projektov. Poskytnutá pomoc bude pokrytá od ranných štádií prípravy projektov až po prípravu žiadosti o poskytnutie pomoci na Komisiu, ktoré sa ukončí Rozhodnutím Komisie. Asistencia pokryje technické, ekonomické a finančné aspekty ako aj ďalšie prípravné práce požadované na predloženie projektu (napr. pomoc pri vypracovaní EIA – Environmental Impact Assessment, zapojenie súkromného kapitálu atď.). Cieľom asistencie je predložiť vysoko kvalitnú žiadosť o podporu pre projekt na odsúhlasenie Komisii. Nakoľko budú pracovné kapacity asistencie JASPERS obmedzené bude činnosť skôr realizovaná cez poradenstvo, koordináciu, vývin a/alebo skontrolovanie štruktúry projektu, odstránenie slabých miest, popri prípade identifikovanie chýbajúcich častí projektu. Väčšina práce bude ale realizovaná členským štátom. Technická asistencia JASPERS sa bude zaoberať aj prípravou projektov verejno-súkromného partnerstva. Primárne sa iniciatíva JASPERS bude realizovať v nasledujúcich oblastiach: cesty, železnice, verejná doprava, dodávka vody, čističky odpadových vôd a odpad.

V nadväznosti na dve vyššie uvedené iniciatívy bola neskôr predstavená iniciatíva **JESSICA** (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas), ktorá je iniciatívou EK, EIB a Rady Európskej rozvojovej banky a jej cieľom je presadzovanie trvalo udržateľného investovania, rastu a pracovných miest v európskych mestských oblastiach. JESSICA bude ponúkať riadiacim orgánom operačných programov možnosť využiť výhody vonkajšej expertízy a lepšieho prístupu k úverom za účelom presadzovania mestského rozvoja, vrátane úverov pre sociálne bývanie, ak to bude vhodné. Podobne ako JEREMIE by mal fungovať prostredníctvom identifikácie špecializovaných mestských rozvojových fondov alebo holdingových fondov, ktoré budú investovať do viac ako jedného mestského rozvojového fondu poskytujúc im kapitál, úvery a záruky. Mestské rozvojové fondy sú fondy, ktoré budú investovať priamo do projektov verejno-súkromného partnerstva a ostatných projektov v urbanizačnom kontexte. Projekty schválené pre podporu z fondov budú financované iba poskytnutím kapitálu alebo úverov, a nie grantmi. Mestské rozvojové fondy budú

PRÍLOHA č. 12:

spolumanažované s profesionálmi z bankového a súkromného sektora, ktoré by mali prispievať finančne, technicky, manažérskymi expertízami a flexibilitou manažmentu projektov spolufinancovaných z ERDF.

Ministerstvo financií SR v súlade s vyššie uvedenými iniciatívami pripravuje využívanie podobných inovatívnych nástrojov ako iniciatíva JEREMIE pri čerpaní prostriedkov zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu a pripravilo v tejto súvislosti Návrh inovatívnych finančných nástrojov (IFN) pre Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013, ktorý vláda SR schválila dňa 23. 11. 2005. Ide o koncepčný materiál, ktorý vytvoril priestor pre detailnejšie rozpracovanie IFN, pričom sa v dokumente navrhli predovšetkým nasledovné formy nepriamej pomoci:

- záručné schémy na úvery pre MSP;
- schémy na podporu začínajúcich podnikateľov;
- mäkké úvery;
- technickú asistenciu pri tvorbe projektov PPP.

Uvedený materiál bol vypracovaný po konzultáciách s EIF, pričom SR má v súvislosti s inovatívnymi formami financovania slúžiť pre EIF ako pilotný projekt. V súčasnosti Ministerstvo financií SR pracuje na druhej etape zavádzania IFN. Tento materiál už bude obsahovať konkrétne parametre jednotlivých nástrojov a aj časový a inštitucionálny rámec ich zavádzania.